

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

การลงโทษทางอาญาศึกษากรณีเยาวชนกระทำความผิด

กรรณิการ์ จันทศักดิ์¹, ธนวัฒน์ พิสิฐจินดา²

^{1,2}สาขาวิชานิติศาสตร์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email : s59123440163@ssru.ac.th¹, tanawat.pi@ssru.ac.th²

บทคัดย่อ

ในสังคมปัจจุบันเยาวชนกระทำความผิดร้ายแรงมากขึ้น เช่น ฆ่าบุพการี ชิงทรัพย์ เป็นต้น สำหรับโทษทางอาญา ได้แก่ ประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับและริบทรัพย์สิ้น นอกจากนี้เมื่อเยาวชนบางรายกระทำความผิดแล้วแต่ได้รับการลดโทษหรือใช้วิธีการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 74 ก็ปรากฏว่าเยาวชนกลับมาก่อทำความผิดซ้ำ จึงมีปัญหาว่าประเทศไทยมีมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับกรณีเยาวชนกระทำความผิดร้ายแรงและกระทำความผิดซ้ำหรือไม่

ผลการวิจัยพบว่า ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 18 วรรค 3 ผู้ที่กระทำความผิดในขณะที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ได้กระทำความผิดที่มีโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต ให้ถือว่าระวางโทษดังกล่าวได้เปลี่ยนเป็นโทษจำคุก 50 ปี และมาตรา 94 ความผิดที่กระทำในขณะที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีนั้น ไม่ว่าจะได้กระทำในครั้งก่อนหรือครั้งหลังไม่ถือว่าเป็นความผิดเพื่อการเพิ่มโทษ

คำสำคัญ : โทษ, อาญา, เยาวชน

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

Criminal Problem on Punishment : Case Study of Juvenile Delinquency

Kannika Chantakut¹, Tanawat Pisitchinda²

^{1, 2}Faculty of Humanities and Social Sciences, Suan Sunandha Rajabhat University
Email:s59123440163@ssru.ac.th¹, tanawat.pi@ssru.ac.th²

Abstract

In society nowadays, juveniles commit more serious offenses, such as parenticide or robbery etc. Criminal penalties are executions, imprisonment, incarceration, fines, and confiscation of property. In addition, when some juveniles have committed offenses and they have received extenuation or have been applied procedures under Section 74 of the Criminal Code. It appears that juvenile repeat offences. Therefore, the problem is whether Thailand has any legal measure regarding the case of juvenile delinquency and repeat offenses or not.

The research found that under Section 18, paragraph 3 of the Criminal Code, the offender under the age of 18 years has committed an offense punishable with death penalty or life imprisonment. The said punishment shall be changed to imprisonment of 50 years and under Section 94, any offence committs while be under the age of 18 years, regardless of whether the prior offence or the subsequent offence, shall not be deemed as the offence so as to increase the punishment.

Keywords : Penalty, Criminal, Juvenile

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

บทนำ

ในสังคมปัจจุบันเยาวชนกระทำความผิดร้ายแรงมากขึ้น เช่น คดีหมุ่ยของฆ่าชิงทรัพย์ (ทีวีพูล, 2560) หรือเด็กนักเรียนถูกฆ่าบนรถเมล์ (ไทยรัฐออนไลน์, 2562) ซึ่งเป็นคดีที่มีความโหดร้ายและสะเทือนขวัญเป็นอย่างมาก เมื่อเยาวชนได้กระทำความผิดแล้วจะต้องได้รับโทษตามประมวลกฎหมายอาญา ได้แก่ ประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ และริบทรัพย์สิ้น หากพิจารณาจากตัวบทที่เกี่ยวข้องก็จะได้รับการลดโทษหรือใช้วิธีการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 74 และไม่ว่าเยาวชนนั้นจะกระทำความผิดมาในรูปแบบใดก็มักจะได้เข้ามาอยู่ในสถานพินิจและศูนย์ฝึกอบรมซึ่งผ่านกระบวนการดูแล บำบัด แก้ไข ฟื้นฟูและสามารถกลับคืนเข้าสู่สังคมอย่างไ้ก็ตาม เนื่องจากการรับโทษของเยาวชนมีความแตกต่างจากผู้ใหญ่และต้องอยู่ภายใต้การคุ้มครองเยาวชน ดังนั้น เมื่อปรากฏว่าเยาวชนบางรายกลับมากกระทำความผิดซ้ำในเรื่องเดิม กฎหมายกลับไม่อาจลงโทษเยาวชนเหล่านั้นให้เหมาะสมกับความผิดได้ จึงเกิดปัญหาว่าประเทศไทยมีมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับกรณีเยาวชนกระทำความผิดร้ายแรงและกระทำความผิดซ้ำหรือไม่อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับลงโทษกรณีเยาวชนกระทำความผิดซ้ำให้เหมาะสมกับความผิด
2. เพื่อให้ได้แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับลงโทษกรณีเยาวชนกระทำความผิดให้เหมาะสมกับความผิด

การทบทวนวรรณกรรม

ความหมายของเยาวชน

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2554 เยาวชน หมายถึง บุคคลอายุเกิน 15 ปีบริบูรณ์แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ ส่วนความหมายตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 เยาวชน หมายถึง บุคคลที่มีอายุเกิน 15 ปีบริบูรณ์แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ หากเยาวชนอายุครบ 18 ปีพอดี บุคคลนั้นก็ไม่ใช่เยาวชน (วรวิทย์ ฤทธิพิศ, 2560:12)

ความรับผิดชอบทางอาญาของเยาวชน

กฎหมายอาญา คือ กฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำหรือไม่กระทำการใดเป็นความผิดและกำหนดโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดไว้ด้วย โดยหลักแล้วกฎหมายย่อมใช้บังคับแก่บุคคลทุกคนโดยไม่เลือกว่าจะเป็นชายหรือหญิง เด็กหรือผู้ใหญ่ ก็มีความผิดทางอาญา (สลิต ชูชื่น, 2552:1)

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 75 ผู้ใดอายุกว่า 15 ปีแต่ต่ำกว่า 18 ปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ให้ศาลพิจารณถึงความรู้ผิดชอบและสิ่งอื่นที่พึงเกี่ยวกับผู้นั้น ในอันที่จะควรวินิจฉัยว่าสมควรพิพากษาลงโทษผู้นั้นหรือไม่ ถ้าศาลเห็นว่าไม่สมควรพิพากษาลงโทษก็ให้จัดการตามมาตรา 74 หรือถ้าศาลเห็นว่าสมควรพิพากษาลงโทษ ก็ให้ลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดลงกึ่งหนึ่ง เช่น เด็กอายุ 15 ปี ไม่เกิน 18 ปี กระทำความผิดกฎหมาย ถือว่ามีความรู้ผิดชอบตามสมควรแล้วแต่ก็ไม่อาจถือว่ามี ความรู้ผิดชอบอย่างเต็มที่ เช่น กรณีผู้ใหญ่กระทำความผิดกฎหมายจึงเปิดโอกาสให้ศาลใช้ดุลพินิจได้โดยศาลที่พิจารณาคดีอาจเลือกลงโทษทางอาญาแก่เยาวชนนั้นเช่นเดียวกับกรณีคนทั่วไป (แต่ให้ลดโทษลงกึ่งหนึ่ง

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อน) หรือศาลอาจจะเลือกใช้วิธีสำหรับเด็กตามมาตรา 74 เช่น ว่ากล่าวตักเตือน เด็กนั้นแล้วปล่อยไปและถ้าศาลเห็นสมควรจะเรียกบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กนั้นอาศัยอยู่มา ตักเตือนด้วยก็ได้ เนื่องจากเยาวชนมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและเยาวชนเพื่อดำเนินการคุ้มครอง สวัสดิภาพไว้เป็นการเฉพาะแตกต่างจากผู้ใหญ่ การลงโทษเยาวชนอาจน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด หรืออาจจะ ใช้มาตรการอื่น ๆ แทนการลงโทษ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความร้ายแรงของการกระทำความผิดและช่วงอายุของ เยาวชน (ซังวีสส์ เศรษฐลักษณ์, 2558:1)

สำหรับโทษทางอาญาจะต้องเป็นไปตามที่ได้ระบุไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

มาตรา 18 (1) ประหารชีวิต(2)จำคุก(3)กักขัง (4) ปรับ (5) ริบทรัพย์สิน โทษประหารชีวิตและโทษ จำคุกตลอดชีวิตมิให้นำมาใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดในขณะที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ในกรณีผู้ซึ่งกระทำ ความผิดในขณะที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีได้กระทำความผิดที่มีระวางโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต ให้ถือ ว่าระวางโทษดังกล่าวได้เปลี่ยนเป็นระวางโทษจำคุก 50 ปี คำพิพากษาฎีกาที่ 737-738/2548 จำเลยอายุ 16 ปี กระทำความผิดฐานฆ่าคนโดยไตร่ตรองไว้ก่อน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 289 (4) ซึ่งมีระวางโทษ ประหารชีวิต ดังนี้ โดยผลของมาตรา 18 วรรค 3 ข้างต้นให้ถือว่าระวางโทษประหารชีวิตเปลี่ยนเป็นโทษจำคุก 50 ปี

กรณีที่ไม่ใช้โทษตามประมวลกฎหมายอาญา

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

สถานพินิจ หมายความว่า สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนซึ่งจัดตั้งขึ้น

ศูนย์ฝึกอบรม หมายความว่า ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน

มาตรา 142 ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กและ เยาวชนแทนการลงโทษอาญาหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยได้ดังนี้ 1. เปลี่ยนโทษจำคุกหรือวิธีการเพื่อ ความปลอดภัยตามมาตรา 39 (1) แห่งประมวลกฎหมายอาญาเป็นการส่วนตัวเด็กหรือเยาวชนไปควบคุมเพื่อ ฝึกอบรมในสถานที่กำหนดไว้ในหมวด 4 หรือสถานที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและศาลเห็นสมควรตามเวลาที่ กำหนดแต่ต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบ 24 ปีบริบูรณ์ คำพิพากษาฎีกาที่ 413/2560 (ประชุม ใหญ่) ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 295 ขณะกระทำ ความผิดจำเลยอายุ 17 ปีเศษ ลดมาตราส่วนโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 75 กึ่งหนึ่ง จำคุก 6 เดือน อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ. ศ. 2553 มาตรา 142 (1) ให้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวไปรับการฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและ เยาวชนเขต 5 จังหวัดอุบลราชธานีมีกำหนดชั้นต่ำ 3 เดือนนับแต่วันพิพากษา อันเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นซึ่งเป็น ศาลเยาวชนและครอบครัวใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแทนการลงโทษทางอาญาแก่จำเลยไม่เป็นการลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18

การเพิ่มโทษทางอาญาของเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำ

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553

มาตรา 6 ให้นำบทบัญญัติแห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาใน

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ศาลแขวงมาใช้บังคับแก่คดีเยาวชนและครอบครัวเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้
ดังนั้น คดีเยาวชนและครอบครัวที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวถือเป็นคดีขำัญพิเศษหรือคดี
พิเศษซึ่งนอกจากจะต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับวิธีพิจารณาคดีเฉพาะที่นำมาใช้บังคับแก่คดีแล้ววิธีพิจารณาคดีแห่ง
หรือคดีอาญาทั่วไปก็สามารถนำอนุโลมใช้ได้บางกรณี (สมชัย ฑีฆาอุตมากร, 2559:8)

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 159 ถ้าจำเลยเคยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษเพราะได้กระทำความผิดมาแล้ว เมื่อโจทก์
ต้องการให้เพิ่มโทษจำเลยฐานไม่เช็ดทาบให้กล่าวมาในฟ้อง

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 51 ในการเพิ่มโทษ มิให้เพิ่มขึ้นถึงประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกเกิน 50 ปี

มาตรา 93 ผู้ใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกถ้าและได้กระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดที่
จำแนกไว้ในอนุมาตราต่อไปนี้ซ้ำในอนุมาตราเดียวกันอีกในระหว่างที่ยังต้องรับโทษอยู่ก็ดี ภายในเวลา 3 ปี
นับแต่วันพ้นโทษก็ดี ถ้าความผิดครั้งแรกเป็นความผิดซึ่งศาลพิพากษาลงโทษจำคุกไม่น้อยกว่า 6 เดือน หาก
ศาลจะพิพากษาลงโทษครั้งหลังถึงจำคุกก็ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับ
ความผิดครั้งหลัง.(11) ความผิดต่อชีวิตตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 288 ถึงมาตรา 290 และมาตรา 294
ความผิดต่อร่างกาย ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 295 ถึงมาตรา 299 ความผิดฐานทำให้แท้งลูก ตามที่บัญญัติไว้
ในมาตรา 301 ถึงมาตรา 303 และความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วย เจ็บหรือคนชรา ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา
306 ถึงมาตรา 308 (13) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 334 ถึงมาตรา 365 แยกพิจารณา
ได้ดังนี้ 1. ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกไม่น้อยกว่า 6 เดือน (ในคดีแรก) 2. กระทำความผิดอย่าง
หนึ่งอย่างใดซ้ำในอนุมาตราเดียวกันอีกในระหว่างยังรับโทษอยู่หรือภายในเวลา 3 ปีนับแต่วันพ้นโทษ 3. ศาล
จะพิพากษาลงโทษครั้งหลังถึงจำคุกซึ่งสามารถเพิ่มโทษได้ (เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, 2562:612)

มาตรา 94 ความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ และความผิดซึ่งผู้กระทำได้กระทำใน
ขณะที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีนั้น ไม่ว่าจะได้กระทำในครั้งก่อนหรือครั้งหลัง ไม่ถือว่าเป็นความผิดเพื่อการเพิ่มโทษ
ตามความในหมวดนี้ ความในมาตรานี้ เป็นข้อห้ามเพิ่มโทษ หากเป็นความผิดฐานกระทำโดยประมาท ความผิด
ลหุโทษ และความผิดซึ่งผู้กระทำได้กระทำในขณะที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีนั้น ไม่ว่าจะได้กระทำในครั้งก่อนหรือ
ครั้งหลัง อย่างไรก็ตาม ถ้าคดีก่อนหรือหลังไม่ใช่ข้อหาละเมิดหรือประมาทอย่างเดียวกันแต่มีข้อหาอื่นร่วม
ด้วย และข้อหาอื่น ๆ ไม่อยู่ในข้อห้าม ศาลก็เพิ่มในคดีนี้ได้ (สหรัฐ กิติ ศุภการ, 2561:232)

**หลักการแยกกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเยาวชนออกจากกระบวนการยุติธรรมทาง
อาญาทั่วไป**

การกระทำความผิดโดยบุคคลที่อ่อนด้อยด้วยวัย วุฒิภาวะ ประสบการณ์ เช่น เยาวชน เป็นอีกหนึ่ง
ตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นความแตกต่างระหว่างกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทั่วไปและกระบวนการยุติธรรม
ทางอาญาสำหรับเยาวชนที่เป็นผู้กระทำความผิด (ปพนธิร์ ธีระพันธ์, 2561:5) หากผู้ถูกกล่าวหาเป็นคดีอาญา
มีอายุตั้งแต่ 15 ปี แต่ไม่เกิน 18 ปี การนำคดีเสนอศาลนั้นจะต้องนำคดีเสนอต่อศาลเยาวชนและครอบครัว
และชั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินคดีจะต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและ
ครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 (สมพร อมรชัยนพคุณ, 2551:1)

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

กระบวนการยุติธรรมการตัดสินเยาวชนกระทำความผิดของต่างประเทศ

ประเทศแคนาดา กระบวนการยุติธรรมของประเทศแคนาดาได้กำหนดความผิดร้ายแรงโทษจำคุกตลอดชีวิตและประเทศแคนาดาได้กำหนดความรับผิดทางอาญาของเยาวชนโดยถือเกณฑ์อายุขณะกระทำความผิด คือ มีอายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 18 ปี เยาวชนที่กระทำความผิดอาญาของประเทศแคนาดาได้รับการพิจารณาและพิพากษาคดีในศาลเยาวชนและครอบครัวเท่านั้น ไม่ต้องมีการโอนคดีเยาวชนไปพิจารณาถึงศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา โดยการกระทำความผิดอาญาร้ายแรงถูกกำหนดไว้ ดังนี้ ความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาและไตร่ตรองไว้ก่อนความผิดฐานฆ่าผู้อื่น ความผิดฐานพยายามฆ่าความผิดฐานมิได้มีเจตนาฆ่าแต่ทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ความผิดฐานข่มขืนผู้อื่นจนผู้ถูกข่มขืนได้รับอันตรายสาหัส (โพสท์ทูเดย์, 2559:1)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. การวิจัยเอกสารการวิจัยในส่วนนี้เพื่อตอบจุดประสงค์การวิจัยเกี่ยวกับเพื่อลงโทษกรณีเยาวชนกระทำความผิดและเพื่อศึกษาหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับเพื่อลงโทษกรณีเยาวชนกระทำความผิดโดยมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ดังนี้
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยจะแบ่งข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ส่วนที่เป็นบทบัญญัติของกฎหมายตามประมวลกฎหมายอาญาส่วนที่เป็นคำอธิบายจากตำราและหนังสือส่วนที่เป็นงานวิจัยและบทความ และส่วนที่เป็นคำพิพากษาศาลฎีกา
3. ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ ตีความและให้ความหมายข้อมูลในรูปของการอธิบายโดยการอ่านและจับประเด็น จัดกลุ่มข้อมูล เชื่อมโยงแนวคิด ขยายความเชื่อมโยง หาความหมาย หาข้อสรุป
4. สถานที่เก็บข้อมูลตำรา หนังสือ บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ บทบัญญัติกฎหมายทั้งของไทยและกฎหมายของต่างประเทศข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต (สารสนเทศ) ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ห้องสมุดประชาชนและหอสมุดแห่งชาติ

ผลการวิจัย

ผลวิจัยพบว่า ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 18 วรรค 3 ผู้ที่กระทำความผิดในขณะที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ได้กระทำความผิดที่มีโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต ให้ถือว่าโทษดังกล่าวได้เปลี่ยนเป็นโทษจำคุก 50 ปี และมาตรา 94 ความผิดที่กระทำในขณะที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีนั้น ไม่ว่าจะได้กระทำความผิดก่อนหรือครั้งหลังไม่ถือว่าเป็นความผิดเพื่อการเพิ่มโทษ

อภิปรายผล

ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดความผิดบางประเภทสำหรับเยาวชนที่กระทำความผิดอาญาร้ายแรง

จากการศึกษาพบว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 วรรค 3 บัญญัติไว้ว่า ในกรณีผู้ซึ่งกระทำความผิดในขณะที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ได้กระทำความผิดที่มีระวางโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิตให้ถือว่าระวางโทษดังกล่าวได้เปลี่ยนเป็นระวางโทษจำคุก 50 ปี ผู้วิจัยเห็นว่า หากมีการเปลี่ยนการลงโทษนั้นจะทำให้

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ให้เยาวชนไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายเนื่องจากเยาวชนในทุกวันนี้ได้กระทำความผิดอาญาร้ายแรงมากขึ้น ซึ่งสามารถเห็นได้จากข่าวคดีฆาตกรรมนักเรียนบนรถเมล์ ในปี 2561 ที่ผ่านมาในขณะที่กระทำความผิดมีอายุ 17 ปี และได้ให้การรับสารภาพจึงได้รับเหตุผลโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 จะเห็นได้ว่า การให้โอกาสกลับตัวกลับใจเป็นคนดีอาจจะไม่ใช่เรื่องที่ไม่เหมาะสมอีกต่อไปแม้เยาวชนจะมีอายุที่ต่ำกว่า 18 ปีก็จริง แต่การก่อคดีที่มีลักษณะโหดร้าย สะเทือนขวัญ ควรจะลงโทษเยาวชนประเภทตัดออกจากสังคมมากกว่าการบำบัด ฟื้นฟู แก้ไขและกลับคืนสู่สังคมอีกครั้ง ดังนั้น ควรมีมาตรการแก้ไขกฎหมายให้มีการกำหนดความผิดบางประเภทสำหรับเยาวชนหากกระทำความผิดอาญาร้ายแรงให้มีโทษจำคุกตลอดชีวิต เช่น ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน หรือข่มขืนผู้อื่นจนได้รับอันตรายสาหัส เพื่อทำให้เยาวชนเกรงกลัวต่อกฎหมาย และเป็นอีกหนึ่งหนทางที่จะลดการก่อเหตุอาชญากรรมต่าง ๆ ของเยาวชน

ปัญหาเกี่ยวกับการให้เพิ่มโทษทางอาญากรณีเยาวชนกระทำความผิดซ้ำ

จากการศึกษาพบว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 94 ความผิดที่กระทำในขณะที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีนั้น ไม่ว่าจะได้กระทำในครั้งก่อนหรือครั้งหลังไม่ถือว่าเป็นความผิดเพื่อการเพิ่มโทษ ซึ่งความผิดบางประเภทตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 93 (11) (13) เป็นความผิดต่อชีวิตและความผิดต่อทรัพย์สิน กฎหมายควรมีการแก้ไขอย่างจริงจังเรื่องการลงโทษทางอาญาแก่เยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำได้แม้ในขณะนั้นจะมีอายุต่ำกว่า 18 ปี ความผิดดังกล่าวนั้นสามารถเห็นได้จากคดีหมุ่ยของซึ่งเริ่มก่อคดีตั้งแต่ตอนอายุ 14 ปี เป็นคดีลักทรัพย์และเสพยาเสพติดและเคยก่อเหตุฆ่าคนตายมาแล้วครั้งหนึ่งเมื่อปี 2559 ขณะนั้นอายุเพียง 16 ปี ต่อมาเมื่อปี 2560 อายุ 17 ปี ได้ก่อเหตุฆ่าชิงทรัพย์ ซึ่งมีลักษณะโหดร้าย สะเทือนขวัญ และขณะกระทำความผิดนั้น หมุ่ยของยังเป็นเยาวชน การดำเนินคดีจึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 จึงได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับโทษแบบผู้ใหญ่ ผู้วิจัยเห็นว่าหากยังกระทำความผิดซ้ำ ๆ เช่นนี้กฎหมายควรลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดและไม่ควรได้รับโอกาสกลับคืนสู่สังคมบ่อยครั้ง หากยังได้รับโอกาสต่อไปเรื่อย ๆ ก็อาจทำให้เป็นภัยร้ายแรงต่อสังคมได้ ดังนั้น ควรมีมาตรการทางกฎหมายให้เพิ่มโทษทางอาญาสำหรับความผิดบางประเภท ในกรณีความผิดไม่ร้ายแรง เช่น ลักทรัพย์ วิวาททรัพย์ หรือรื้อทรัพย์ ซึ่งโทษความผิดดังกล่าวหากเยาวชนกระทำมากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป จากการส่งตัวไปยังศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเพื่อที่จะปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เยาวชนเป็นพลเมืองดีของสังคมแต่กลับไปได้กระทำความผิดซ้ำเมื่อได้รับความคุ้มครองในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอย่างเหมาะสมแล้ว ถือว่าเป็นการให้โอกาสกับเยาวชนได้เปลี่ยนแปลงตัวเอง ดังนั้นควรได้รับการลงโทษจำคุกเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ และในกรณีความผิดร้ายแรง เช่น ฆ่าผู้อื่น ทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย ชิงทรัพย์ ความผิดดังกล่าวหากกระทำความผิดมากกว่า 1 ครั้งขึ้นไปเยาวชนควรได้รับการลงโทษจำคุกตลอดชีวิตเพื่อลดปัญหาการกระทำความผิดซ้ำของเยาวชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทางด้านสังคม

ควรมีการแก้ไขกฎหมายให้ลงโทษจำคุกตลอดชีวิตแก่เยาวชนและให้เพิ่มโทษอาญาแก่เยาวชนได้ เพื่อให้กฎหมายสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันและมีสภาพการบังคับใช้ที่เหมาะสม

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ข้อเสนอแนะทางด้านวิชาการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากรณีกระทำความผิดของเยาวชนเท่านั้น หากผู้ที่สนใจเพิ่มเติมควรมีการศึกษาในกรณีเด็กกระทำความผิดด้วย

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความสะดวก อาจารย์ธนะวัฒน์ พิสิฐจินดา ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยและช่วยเหลือให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางในการทำวิจัย อีกทั้งให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นคุณประโยชน์ วิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่การศึกษากฎหมายบ้าง ไม่มากนักน้อย หากมีข้อผิดพลาดประการใด ต้องขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. (2562). คำอธิบายกฎหมายอาญาภาค 1 เล่ม 2. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ : บริษัทกรุงสยาม พับลิชชิ่ง จำกัด
- ปพนธีร์ ธีระพันธ์. (2561). แนวคิดที่ปรากฏอยู่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชนในประเทศไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2554. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : บริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด.
- วรวิทย์ ฤทธิพิศ. (2560). หลักการดำเนินคดีในเยาวชนและครอบครัว. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- สมชัย ทีฆาอุตมากร. (2559). พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวพ.ศ.2553คุ้มครองเด็กพ.ศ.2546 คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวพ.ศ. 2550. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : บริษัท กรุงสยาม พับลิชชิ่ง จำกัด.
- สหรัฐ กิติ ศุภการ. (2561). หลักและคำพิพากษากฎหมายอาญา. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.
- ชัชวาลส์ เศรษฐสถิษณ์. (2558). หากเด็กผู้เยาว์ทำผิดกฎหมายใครติดคุก. สืบค้นเมื่อ 31 พฤษภาคม 2562. จาก : http://ceo-thinking.blogspot.com/2016/01/blog-post_26.html
- สมพร อมรชัยนพคุณ. (2551). กระบวนการยุติธรรมกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน. สืบค้นเมื่อ 31 พฤษภาคม 2562. จาก:<http://www.openbase.in.th/http%3A/%252Fwww.panyathai.or.th/wiki/index.php/>
- สลิต ชูชื่น. (2552). กฎหมายอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน(ตอนที่1). สืบค้นเมื่อ 31 พฤษภาคม 2562.จาก : <https://www.gotoknow.org/posts/310408>
- โพสต์ทูเดย์. (2559). สองกระบวนการยุติธรรมต่างชาติตัดสินโทษเยาวชนทำผิด. สืบค้นเมื่อ 31 พฤษภาคม 2562 จาก : <https://www.posttoday.com/politic/report/413838>
- ทีวีพูล. (2560). พ่อของหมอยองไปเยี่ยมในคุกแต่พอฟังที่ถูกชายพูดถึงกับลูกหนีทันที. สืบค้นเมื่อ 17 กันยายน 2562 จาก : <https://www.tvpoolonline.com/content/429301>

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ไทยรัฐออนไลน์. (2562). เสร้านักเรียน ม.6 เขี่ยวช่างกลแทงบนรถเมล์ตายแล้วแผลฉกรรจ์ทะลุปอด.
สืบค้นเมื่อ 17 กันยายน 2560 จาก : <https://www.thairath.co.th/news/crime/1504043>